

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Segmentti-informaatio

Konsernin liiketoiminta koostuu yhdestä liiketoiminta-alueesta, Power-liiketoiminnasta. Power-liiketoiminta jakaantuu edelleen toisiaan tukeviin Ship Power ja Power Plants -markkinoihin, joilla asiakkaille tarjotaan samaa tuotekonseptia erilaisiin olosuhteisiin sovellettuina. Näiden molempien markkinoiden päätuotteita ovat kaasu- ja dieselmoottorit sekä niiden huoltotoiminta. Markkinasegmentit ovat hyvin riippuvaisia toisistaan.

Power-liiketoiminnassa molemmille markkinoille myytävien moottoreiden suunnittelu, niihin liittyvä tutkimus ja moottoreiden tuotanto tapahtuvat samoissa tutkimuskeskuksissa ja tehtaissa. Tuotantoprosessi kumpaakin markkinaa varten on yhteinen ja myös tuotteiden jakelusta sekä niiden huollosta vastaavat samat

konsernin tytäryhtiöt. Kapasiteettikustannuksia ei näin ollen ole mahdollista kohdistaa luotettavalla tavalla eri markkinoille. Nämä kustannukset ovat merkittäviä ja vaihtelevat kausittain. Kummankin markkinan asiakkaat ovat pääomavaltaisia, maailmanlaajuisesti toimivia yrityksiä ja markkinoiden kehitys on vahvasti sidoksissa globaaliin talouskehitykseen.

Maantieteellisinä segmentteinä raportoidaan Eurooppa, Aasia, Amerikka ja muut maanosat. Maantieteellinen segmentti määräytyy liikevaihdon osalta asiakkaan kotimaan mukaan sekä varojen ja investointien osalta sen mukaan, missä ne sijaitsevat. Segmenteille kohdistamattomat varat ja velat koostuvat verosaamisista ja -veloista.

Maantieteelliset segmentit 2007

MEUR	Eurooppa	Aasia	Amerikka	Muut	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihto	1 442	1 432	520	369		3 763
Varat	2 939	453	231	45	81	3 749
Investoinnit	199	24	6	2		231

Maantieteelliset segmentit 2006

MEUR	Eurooppa	Aasia	Amerikka	Muut	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihto	1 245	1 141	582	222		3 190
Varat	2 416	368	276	33	94	3 188
Investoinnit	127	60	5	1		193

2. Yrityssostot

Yrityssostot 2007

Yrityssostojen tulosvaikutus

MEUR	Kirjattu konsernin tulokseen 2007	Koko vuoden pro forma
Liikevaihto	15	3 798
Liiketulos	1	382

Koko vuoden pro forma kuvaa yrityssostojen vaikutusta konsernin tilinpäätökseen, jos kaikki yrityssostot olisi tehty 1. tammikuuta.

Yrityssostot

Helmikuussa Wärtsilä osti ruotsalaisen Senitec AB:n. Yritys on erikoistunut tuotteisiin, joiden avulla jäte, kuten öljyinen vesi ja jäteöljy, erotetaan voimalaitoksissa, satamissa ja laivoissa. Ostettu liiketoiminta tarjoaa Wärtsilälle mahdollisuuden laajentaa tuotetarjontaansa ympäristöratkaisuisia ja tukee Wärtsilän strategiaa tarjota kokonaisratkaisuja asiakkailleen.

Helmikuussa Wärtsilä osti myös Marine Propeller (Pty) Ltd:n koko liiketoiminnan. Yritys sijaitsee Kapkaupungissa Etelä-Afrikassa, ja sen pääliiketoimintaa on potkurien kunnostaminen. Yrityssosto laajentaa Wärtsilän huoltotarjontaa Etelä-Afrikassa. Marine Propellerin osaaminen, hyvä maine ja asiakkaat ovat hyvä pohja kasville.

McCall Propellers Ltd., suurin englantilainen potkurilaitteistojen huoltoyritys, hankittiin toukokuussa. Yhtiö on erikoistunut potkurilaitteistojen kiireellisiin huoltokorjauksiin. McCall Propellersin tieto ja kokemus kasvattavat Wärtsilän laajaa propulsiuhuoltotarjontaa maailmanlaajuisesti.

Heinäkuussa Wärtsilä hankki englantilaisen Railko Ltd:n Marine-liiketoiminnan. Yhtiö on erikoistunut potkuriakselilaakeri- ja tiivistetekniikkaan. Yrityssosto parantaa konsernin kilpailukykyä öljyvoidelluissa laakeriratkaisuissa ja lisää tuotevalikoimaan vesi-voidellut laakerit.

Elokuussa Wärtsilä hankki skottiyritys Electrical Power Engineering (Scotland) Ltd:n, jonka alaa ovat laivojen, offshore-laitteistojen, teollisuuden ja energialaitosten sähkötekniiset ratkaisut. Yhtiön osto laajentaa Wärtsilän huoltotarjontaa entisestään ja syventää Wärtsilän nykyistä automaatioliiketoiminnan osaamista.

Hankintahinta	MEUR
Maksettu hankintahinta	42
Muut hankintakustannukset	1
<hr/>	
Hankitun omaisuuden käypä arvo	43
Liikearvo	-18
<hr/>	
Yritystojen rahavirtavaikutus	
Maksettu hankintahinta	42
Muut hankintakustannukset	1
Hankitut rahavarat	-2
<hr/>	
	41

Hankitun omaisuuden erittely

	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Aineettomat hyödykkeet		14
Aineelliset hyödykkeet	1	1
Vaihto-omaisuus	3	3
Saamiset	9	9
Rahavarat	2	2
Velat	-6	-6
Laskennallinen verovelka		-3
Yhteensä	8	18

Varat, velat ja vastuusitoumukset on arvostettu hankintahetken käypään arvoon. Aineettomiin hyödykkeisiin on sisällytetty kehityshankkeet sekä asiakassuhteet. Aineettomien hyödykkeiden arvostus perustuu 5-10 vuoden taloudellisen vaikutusajan diskontattuun kassavirta-arvioon. Yrityshankinnoissa syntynyt liikearvo perustuu synergioihin, jotka syntyvät konserniyhtiöiden saadessa käyttöönsä hankittujen yhtiöiden jätteenkäsittelytekniikan sekä laajemman huoltotarjonnan. Lisäksi konserniin siirtyy hankitun henkilöstön erikoisosaaminen.

Edellä mainittujen yritystojen lisäksi Wärtsilä India Ltd:stä hankittiin 8,5% ja omistusosuus yhtiöstä oli tilinpäätöspäivänä 98,2%. Hankinnasta syntyi 8 miljoonaa euroa liikearvoa.

Yritystot 2006

Yritystojen tulosvaikutus

MEUR	Kirjattu konsernin tulokseen 2006	Koko vuoden pro forma
Liikevaihto	79	3 222
Liiketulos	8	265

Total Automation -konserni

Kesäkuun lopussa hankittiin Total Automation Ltd:n liiketoiminta ja kaikki tytäryhtiöt. Total Automationilla on vahva asema offshore- ja kaasuntuotantoalalla ja yhtiö on erikoistunut korjausasennus- ja huoltopalveluihin. Syntynyt liikearvo perustuu henkilöstön erikoisosaamiseen ja yrityksen imagoon, jonka arvoa ei voi erikseen määrittellä, sekä muihin synergiavaikutuksiin, joiden odotetaan syntyvän integroitaessa yrityksen automaatiopalvelut konsernin Services-liiketoimintaan.

Total Automationin liikevaihto kesä-joulukuussa oli yhteensä 28 miljoonaa euroa.

Hankintahinta

Maksettu hankintahinta	MEUR
Muut hankintakustannukset	59
<hr/>	
Hankitun omaisuuden käypä arvo	1
Liikearvo	60
<hr/>	
	-23
	60
	37

Yritystojen rahavirtavaikutus

Maksettu hankintahinta	MEUR
Muut hankintakustannukset	59
Hankitut rahavarat	1
<hr/>	
	-4
	56

Hankitun omaisuuden erittely

	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Aineettomat hyödykkeet	2	3
Aineelliset hyödykkeet	6	6
Osuudet konserni- ja osakkuusyhtiöissä	1	1
Vaihto-omaisuus	9	10
Saamiset	11	11
Rahavarat	4	4
Velat	-11	-11
Laskennallinen verovelka		-1
Yhteensä	22	23

Varat, velat ja vastuusitoumukset on arvostettu hankintahetken käypään arvoon. Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät tavaramerkit ja asiakassuhteet. Näiden arvostus perustuu diskontattuun kassavirta-arvioon 5 vuoden taloudellisen vaikutusaikana. Kaksi singaporelaisen alakonsernin osittain omistamaa tytäryhtiötä on myyty hankinnan jälkeen. Nämä yritykset on arvostettu hankintahetkellä myyntihintaan miljoona euroa.

Muut yritystot

Wärtsilä Automation Norway A/S (ent. Aker Kvaerner Power and Automation Systems A/S) hankittiin helmikuussa Norjan Aker Kvaernerilta. Yhtiö toimittaa voimansiirto- ja automaatiojärjestelmiä öljy-, kaas- ja merisovelluksiin sekä muuhun teollisuuskäyttöön. Hankinta tukee Wärtsilän kasvustrategiaa ja kasvattaa tuotevalikoimaa. Yhtiön myynti maaliskuu-joulukuussa oli yhteensä 39 miljoonaa euroa.

Helmikuussa hankittiin myös hollantilainen Diesel Technology Solutions BV. Hankinnalla kasvatettiin konsernin valmistuskapasiteettia ja yhtiö toimiikin lähinnä konsernin muiden tuotantoyksiköiden alihankkijana.

Heinäkuun alussa Wärtsilä hankki saksalaisen huoltoyhtiön INTEC Injectortech GmbH:n. Kauppa lisää konsernin polttoaineriikintekniikka- ja -palveluosaamista.

Konsernin ruotsalainen tytäryhtiö osti lokakuussa Stockholms Fartygsreparationer AB:n liiketoiminnan. Kauppa luo perustan tulevalle laajentumiselle Ruotsin itäraikolla.

Joulukuussa hankittiin saksalainen SCHIFFKO-yhtymä, joka on erikoistunut laivojen suunnitteluun. Kauppa tukee konsernin strategista kasvua integroitujen järjestelmien kehittäjänä ja merenkulun ja telakkateollisuuden kokonaisratkaisujen toimittajana.

Edellä mainittujen yritystojen hankintahinta

Maksettu hankintahinta	MEUR
Muut hankintakustannukset	35
<hr/>	
Hankitun omaisuuden käypä arvo	1
Liikearvo	36
<hr/>	
	-18
	18

Yritystojen rahavirtavaikutus

Maksettu hankintahinta	MEUR
Muut hankintakustannukset	35
Hankitut rahavarat	1
<hr/>	
	-7
	29

Hankitun omaisuuden erittely

	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Aineettomat hyödykkeet		11
Aineelliset hyödykkeet	13	13
Vaihto-omaisuus	5	5
Saamiset	16	16
Rahavarat	7	7
Velat	-27	-27
Laskennallinen verovelka		-3
Yhteensä	11	18

Varat, velat ja vastuusitoumukset on arvostettu hankintahetken käypään arvoon. Aineettomat hyödykkeet koostuvat kehityshankkeista, asiakkasuhteista ja lisenssisopimuksista. Näiden arvostus perustuu diskontattuun kassavirta-arvoon 5–10 vuoden taloudellisena vaikutusajana. Näistä hankinnoista muodostuva liikearvo perustuu lähinnä yrityksen henkilöstön erikoisoaamiseen ja synergioihin, jotka syntyvät konsernin saadessa sekä lisäkapasiteettia että laajemman tuotevalikoiman.

3. Pitkäaikaishankkeet ja pitkäaikaiset käyttö- ja huoltosopimukset

Pitkäaikaishankkeet		
MEUR	2007	2006
Liikevaihto tuloslaskelmassa	372	203

Keskeneräiset pitkäaikaishankkeet

MEUR	2007	2006
Tuloutettu kumulatiivinen liikevaihto	727	572
Tuloutettu kumulatiivinen kate	82	-5
Saadut ennakkomaksut 31.12.	524	490
Tuloutuksista syntyneet myyntisaamiset netotettuna ennakkomaksuilla 31.12.	74	9

Pitkäaikaiset käyttö- ja huoltosopimukset

MEUR	2007	2006
Liikevaihto tuloslaskelmassa	171	158

4. Muut tuotot

MEUR	2007	2006
Vuokratuotot	1	1
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	7	7
Julkiset avustukset	6	6
Sivutuotteiden myyntituotot	3	3
Muut liiketoiminnan tuotot	4	7
Yhteensä	21	25

5. Materiaalit ja palvelut

MEUR	2007	2006
Raaka-aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-1 369	-1 251
Varastojen muutos	129	91
Ulkopuoliset palvelut	-1 009	-796
Yhteensä	-2 249	-1 955

6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

MEUR	2007	2006
Palkat ja palkkiot	592	511
Eläkekulut		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	8	8
Muut eläkekustannukset	43	38
Muut henkilösivukulut	85	72
Yhteensä	728	629

Johdon palkat ja palkkiot esitetään liitetiedossa 30.

Tuloslaskelmaan on kirjattu 4 miljoonan euron (2) varaus muista kannustinjärjestelmistä aiheutuvia kuluja varten. Varaus koskee pitkäaikaista B-osakkeen markkina-arvon kehitykseen perustuvaa tulospalkkiojärjestelmää ja se on laskettu B-osakkeen tilinpäätöspäivän käypään arvoon perustuen kahden vuoden juoksuaika huomioiden.

Kyseisessä tulospalkkiojärjestelmässä vuoden 2005 ohjelmassa on 625.000 bonusoikeutta ja vuoden 2006 ohjelmassa 650.000 bonusoikeutta. Bonuksen suuruus perustuu B-osakkeen kahden vuoden kurssikehitykseen. Vuoden 2005 ohjelmalle lähtökohta on 27,50 euroa ja vuoden 2006 ohjelmalle 42,89 euroa 50% osinkojen maksu huomioiden. Bonus ei kuitenkaan voi ylittää 6 euroa per bonusoikeus.

	2007	2006
Henkilöstö keskimäärin	15 337	13 264

7. Poistot

Suunnitelman mukaiset poistot

MEUR	2007	2006
Aineettomat oikeudet	4	5
Muut aineettomat hyödykkeet	26	23
Rakennukset ja rakennelmat	9	7
Koneet ja kalusto	37	33
Muut aineelliset hyödykkeet	2	3
Yhteensä	78	72

8. Rahoitustuotot ja -kulut

MEUR	2007	2006
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	7	8
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	8	4
Korkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	8	6
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen arvonmuutokset	1	4
Valuuttakurssierot ¹	2	3
Muut rahoitustuotot	1	11
Rahoitustuotot yhteensä	26	36

Korkokulut jaksotettuun hankintamenoon		
kirjattavista rahoitusveloista	-18	-17
Korkokulut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	-13	-22
Muut rahoituskulut	-2	-4
Rahoituskulut yhteensä	-34	-43

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-8	-7
--	-----------	-----------

¹Sisältää miljoona euroa tuottoa rahavirtasuojauksen tehottomasta osuudesta.

9. Tuloverot

MEUR	2007	2006
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta		
Tilikaudelta	-88	-107
Edellisiltä tilikausilta	5	-2
Laskennallisten verojen muutos	-23	14
Yhteensä	-106	-94
Tulos ennen veroja	372	447
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla (26%)	-97	-116
Verokannan muutoksen vaikutus	2	-2
Ulkomaisten tytäryhtiöiden eriavien verokantojen vaikutus	-1	-4
Verovapaat tulot ja vähennyskelvottomat kulut	-5	-5
Kirjaamattomien verotappioiden hyödyntäminen	3	34
Käyttämättömät tilikauden tappiot	-5	-6
Muut verot	-8	-5
Osakkuusyhtiöiden tuloksen vaikutus		18
Muut jaksotuserot	-2	-6
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	5	-2
Verokulu tuloslaskelmassa	-106	-94

10. Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos ulkona olevien osakkeiden määrän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana. Laimennettua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien potentiaalisten osakkeiden laimentava vaikutus jakamalla tilikauden tulos laimennetun määrän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana. Potentiaalisilla osakkeilla tarkoitetaan liikkeelle lasketuilla osakeoptioilla merkittäviä osakkeita ja niillä on laimentava vaikutus silloin, kun osakkeen merkintähinta optioilla on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Lisätietoa konsernin optio-ohjelmista (Optio-ohjelmat 2001 ja 2002) esitetään liitetiedossa 23.

MEUR	2007	2006
Emoyhtiön omistajille jakautuva tilikauden voitto (laimennettu/laimentamaton)	262	351
Osakkeet tuhansina		
Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo	95 751	94 429
Liikkeeseen laskettujen osakeoptioiden vaikutus	206	332
Laimennettu ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo	95 957	94 760
Osakekohtainen tulos (EUR)	2,74	3,72
Laimennettu osakekohtainen tulos (EUR)	2,73	3,71

11. Aineettomat hyödykkeet

Liikearvon arvonalentumistestaus

Yritysostoissa syntyvä liikearvo kohdistetaan erillistä rahavirtaa tuottaville yksiköille (RTY), jotka ovat pienimpiä riippumattomia omaisuusyksiköitä joilla on erilliset rahavirrat. Wärtsilä on tunnistanut kolme erillistä itsenäistä RTY:tä, joille liikearvoa on voitu kohdistaa alla olevan taulukon mukaisesti. Lisäksi kyseisen tilikauden aikana ostetuille yrityksille on erikseen tehty liikearvojen arvonalentumistestaukset. Nämä yritykset on kuitenkin kaikki integroitu Wärtsilän Power-liiketoimintoihin, eivätkä siten enää tulevaisuudessa muodosta erillistä tunnistettavaa RTY:ä.

Rahavirtaa tuottava yksikkö

MEUR	Liikearvo	
	2007	2006
Automation	36	37
Ship design	4	
Propulsion*		259
Kauden yritysostot	33	
Power-liiketoiminta, muu	372	121
Yhteensä	445	417

*Propulsion-yhtiöt on integroitu Wärtsilän Power-liiketoimintoihin vuoden 2007 aikana, eivätkä siten muodosta erillistä tunnistettavaa RTY:tä 31.12.2007.

Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo perustuu käyttöarvolaskelmiin. RTY:n käyttöarvo määritellään johdon hyväksymien strategisten suunnitelmien mukaisten tulevan viiden vuoden kassavirtojen diskontatulla nykyarvomenetelmällä. Yksikön arvioitu rahavirta perustuu kiinteistön, tehtaan ja välisektion käyttöön niiden nykyisessä kunnossa normaaleilla ylläpitoinvestoinneilla ilman mahdollisia tulevaisuuden yritysostoja. Rahavirrat, jotka ulottuvat viiden vuoden ennustejakson jälkeiselle ajalle, on laskettu käyttäen ns. loppuarvomenetelmää. Loppuarvon kasvun määrittelyssä on käytetty johdon konservatiivista arviota kassavirran pitkän aikavälin kasvusta. Loppuarvon kasvutekijänä on käytetty 0-2%:n vuotuista kasvua maa- ja liiketoimintakohtaisiin ominaispiirteisiin perustuen.

Power-liiketoiminnan arvonnäyttämisessä avaintekijöitä ovat maailman talouden kasvu ja erityisesti globaalien energiainfrastruktuurien kehitys, globaali laivanrakennusteollisuus sekä niihin liittyvien palvelujen kysyntä. Markkinoiden kokonaiskustannusten arvioitun kehityksen nähdään vaikuttavan kannattavuustasoon, kun taas yksittäisten kuluerien hintakehityksellä ei ole olennaista

merkitystä laskelmiin. Avaintekijä tuotteiden ja laitteiden uusmyynnin arvonmäärittelyssä on maailman talouden kasvu, kun taas avaintekijät huoltotoiminnoissa liittyvät myös vastaavien palvelujen kysyntään ja arvioihin työkustannusten kehityksestä markkinoilla.

Diskonntauskorkona käytetään Wärtsilän määrittelemää painotettua pääomakustannusta ennen veroja (WACC). WACC:n osatekijät ovat riskitön korko, markkinariskipreemio, teollisuuskohtainen beta, lainakustannus sekä oman ja vieraan pääoman suhde. Wärtsilä on käyttänyt 9,2%:n WACC:a (2006: 8,0%) laskelmissaan.

Liikearvon testauksen tuloksena liikearvontestaustappiota ei tunnistettu kausille, jotka päättyivät 31.12.2006 ja 31.12.2007.

Herkkyysanalyysi

Jokaiselle tunnistetulle erillistä rahavirtaa tuottavalle yksikölle on tehty herkkyysanalyysi käyttämällä downside-skenaarioita. Nämä skenaariot toteutettiin vaihtamalla arvonmäärityksen perusoletuksia seuraavasti;

- alentamalla myynnin kasvua 1–15%
- alentamalla loppuarvon kasvuvauhtia 1–50%
- alentamalla kannattavuutta (EBIT) 1–10%
- nostamalla WACC:a 1–15%

Toteutettujen herkkyysanalyysien perusteella mikään downside-skenaarioista ei muuta huomattavissa määrin Wärtsilän kerrytettävissä olevien rahamäärien laskennassa käytettyjen pitkän aikavälin avaintekijöiden oletuksia, joihin arvonalentumistestaukset perustuvat, eikä johda tilanteeseen missä kirjanpitoarvo ylittäisi käyttöarvon. Arvonalentumistestausten perusteella ei ole tarvetta liikearvon arvonalentumiskirjauksiin.

Johdon näkemys on, ettei teoreettisten downside –skenaarioiden perusoletusten muutoksia tulisi tulkita osoituksena niiden toteutumisen todennäköisyydestä. Herkkyysanalyysit ovat hypoteettisia ja siksi niihin tulee suhtautua varauksella.

MEUR	Aineettomat oikeudet	Keskeneräiset hankinnat ja ennakot	Muut aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Yhteensä 2007
Hankintameno 1.1.2007	62	9	262	417	750
Valuuttakurssimuutokset				-6	-6
Yrityssostot			13	33	47
Lisäykset	25	8	1		33
Uudelleenryhmittelyt	-19	-3	22		
Hankintameno 31.12.2007	68	14	297	445	824
Kertyneet poistot 1.1.2007	-29		-118		-147
Tilikauden poisto	-4		-26		-30
Uudelleenryhmittelyt	2		-2		
Kertyneet poistot 31.12.2007	-32		-146		-178
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	37	14	151	445	646

MEUR	Aineettomat oikeudet	Keskeneräiset hankinnat ja ennakot	Muut aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Yhteensä 2006
Hankintameno 1.1.2006	53	9	223	366	649
Valuuttakurssimuutokset				-4	-4
Yrityssostot	4		10	55	69
Lisäykset	6	9	7		22
Vähennykset			-1		-1
Uudelleenryhmittelyt		-8	23		14
Hankintameno 31.12.2006	62	9	262	417	750
Kertyneet poistot 1.1.2006	-24		-84		-108
Tilikauden poisto	-5		-23		-28
Uudelleenryhmittelyt			-12		-12
Kertyneet poistot 31.12.2006	-29		-118		-147
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	33	9	144	417	602

12. Aineelliset hyödykkeet

MEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Kesken-eräiset hankinnat ja ennakot	Muut aineelliset hyödykkeet	Sijoitus-kiinteistöt	Yhteensä 2007
Hankintameno 1.1.2007	15	174	478	32	68	15	782
Valuuttakurssimuutokset		1	3		1		5
Yritysmyyntit			-4		-14		-17
Lisäykset		27	54	48	3		133
Vähennykset	-1	-5	-9		-1	-2	-19
Uudelleenryhmittelyt		7	6	-16	3		
Hankintameno 31.12.2007	14	203	529	64	60	13	884
Kertyneet poistot 1.1.2007		-96	-324		-46		-467
Valuuttakurssimuutokset			-2				-2
Vähennysten kertyneet poistot		2	8				10
Tilikauden poisto		-9	-37		-2		-48
Uudelleenryhmittelyt		-1			1		
Kertyneet poistot 31.12.2007		-103	-355		-47		-506
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	14	100	174	64	13	13	377
Aineellisiin hyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing-sopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:			11		1		12

Sijoituskiinteistöihin kuuluu maa-alueita, jotka eivät ole konsernin omassa käytössä. Niiden käypä arvo arvioidaan olevan noin 35 miljoonaa euroa. Vuonna 2007 sijoituskiinteistöjä on myyty yhteensä 12 milj. eurolla (9), josta syntyi 6 milj. euron (6) myyntivoitto.

MEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Kesken-eräiset hankinnat ja ennakot	Muut aineelliset hyödykkeet	Sijoitus-kiinteistöt	Yhteensä 2006
Hankintameno 1.1.2006	18	155	443	13	73	17	718
Valuuttakurssimuutokset		-2	-7		-1		-11
Yritysosot		5	13				18
Lisäykset		8	46	28	2		84
Vähennykset	-1	-3	-14	-1	-1	-2	-22
Uudelleenryhmittelyt	-3	11	-2	-8	-5		-6
Hankintameno 31.12.2006	15	174	478	32	68	15	782
Kertyneet poistot 1.1.2006		-86	-311		-47		-445
Valuuttakurssimuutokset		1	3		1		5
Vähennysten kertyneet poistot		2	12		1		15
Tilikauden poisto		-7	-33		-3		-44
Uudelleenryhmittelyt		-6	5		3		1
Kertyneet poistot 31.12.2006		-96	-324		-46		-467
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	15	78	154	32	22	15	315
Aineellisiin hyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing-sopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:		1	9		1		10

Katsauskauden aikana suurimmat yksittäiset investoinnit tehtiin Vaasan ja Italian Triesten tehtaisiin, 33 miljoonaa euroa ja näihin investointiohjelmiin liittyviä sitoumuksia oli 2 miljoonaa euroa katsauskauden lopussa. Potkurituotannon laajennusinvestoinnit Hollannissa ja Kiinassa olivat 17 miljoonaa euroa ja niihin liittyviä sitoumuksia oli 7 miljoonaa euroa. Lisäksi Wärtsilän osuus korealaisen yhteisyrityksen Wärtsilä Hyundai Engine Company Ltd:n investointiohjelmaan liittyvistä sitoumuksista oli 12 miljoonaa euroa katsauskauden lopussa.

13. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin

MEUR	2007	2006
Kirjanpitoarvo 1.1.	9	108
Osakkeiden osto	12	
Osuus tuloksesta	1	68
Osingot	-1	
Osakkeiden myynti/vähennys	-5	-168
Kirjanpitoarvo 31.12.	16	9

Osakkuusyhtiöiden taloudellinen yhteenveto (100%):

2007

MEUR		Omistus-%	Varat	Velat	Oma pääoma	Liikevaihto	Tilikauden tulos
Oy Ovako Ab ¹	Suomi	26,5	2		2		
Qingdao Qiyao Wärtsilä MHI							
Linshan Marine Diesel Co Ltd.	Kiina	27,0	58	21	37		
Wärtsilä Navim Diesel S.r.l.	Italia	40,0	14	7	7	35	2
Wärtsilä Land and Sea Academy Inc.	Filippiinit	40,0	1			1	
AWEK Industrial Patents Ltd. Oy	Suomi	25,0	1			2	
Repopel Sociedad de reparacao de helices	Portugali	50,0	1		1	1	
WD Power Investment Ky	Suomi	21,7	3		3		

2006

MEUR		Omistus-%	Varat	Velat	Oma pääoma	Liikevaihto	Tilikauden tulos
Oy Ovako Ab	Suomi	26,5	666 ²	6	660 ²	1 200	282
Wärtsilä Navim Diesel S.r.l.	Italia	40,0	16	10	6	31	2
AWEK Industrial Patents Ltd. Oy	Suomi	25,0	1			2	
Repopel Sociedad de reparacao de helices	Portugali	50,0	1	1	0		
WD Power Investment Ky	Suomi	21,7	6		6		

¹ Oy Ovako Ab:n likvidointiprosessi on käynnissä.

² Vuoden 2006 lopussa Oy Ovako Ab:n varat ja oma pääoma sisälsivät omistajille ennakkona maksetun jako-osuuden.

Heinäkuussa 2006 Oy Ovako Ab:n omistajat Rautaruukki, SKF ja Wärtsilä päättivät myydä sen liiketoiminnan yhtiölle, jonka omistavat Hombergh Holdings B.V:n osakkeenomistajat, WP de Pundert Ventures B.V. sekä Pampus Industrie Beteiligungen GmbH & Co. KG noin 660 miljoonalla eurolla, josta Wärtsilän osuus kulu- jen jälkeen oli 175 miljoonaa euroa. Kauppa toteutettiin siten, että Oy Ovako Ab myi tytäryhtiönsä, minkä jälkeen omistajat purkivat holding-yhtiön selvitystilän kautta. Oy Ovako Ab maksoi valtaosan jako-osuudesta ennakkomaksuna omistajilleen, jotka takasivat mahdolliset vastuut.

Ovakan vaikutus konsernin tilinpäätökseen 2006:

MEUR	
Konsernin tuloslaskelmassa 2006	
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta:	
Liiketoiminnan tulos	18
Likvidoinnista syntyvä tulos	49
	<hr/>
	67
Konsernin taseessa 31.12.2006	
Osuudet osakkuusyhtiöissä	6
Korolliset saamiset	29
Muut saamiset	4
Ennakkomaksuna saatu jako-osuus	136
	<hr/>
	175

14. Yhteisyritykset

Konserni omistaa 50% yhteisyrityksestä Wärtsilä Qiyao Diesel Company Ltd., joka sijaitsee Shanghain alueella Kiinassa. Yhteisyrityksen toinen omistaja on China Shipbuilding Industry Corporationin (CSIC) tytäryhtiö China Shanghai Marine Diesel Research.

Raportointikaudella konserni on yhdessä Hyundai Heavy Industries Co Ltd:n kanssa perustanut Koreaan yhteisyrityksen, Wärtsilä Hyundai Engine Co Ltd:n, LNG-aluksiin sopivien monipolttoainemootoreiden valmistusta varten. Tehdas on rakennusvaiheessa. Konsernin omistusosuus yhteisyrityksestä on 50%.

Yhteisyritysten taloudellinen yhteenveto (100%):

2007

MEUR		Omistus-%	Varat	Velat	Oma pääoma	Liikevaihto	Tilikauden tulos
Wärtsilä Qiyao Diesel Company Ltd.	Kiina	50,0	25	15	10	23	
Wärtsilä Hyundai Engine Co Ltd.	Korea	50,0	37	5	32		

2006

MEUR		Omistus-%	Varat	Velat	Oma pääoma	Liikevaihto	Tilikauden tulos
Wärtsilä Qiyao Diesel Company Ltd.	Kiina	50,0	11	2	9		

15. Myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä olevat sijoitukset sisältävät noteerattuja sekä noteeraamattomia osakkeita. Noteeratut osakkeet on arvostettu käypään arvoon. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintahintaan, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti saatavilla.

MEUR	2007	2006
Kirjanpitoarvo 1.1.	183	284
Valuuttakurssimuutokset	-2	-2
Vähennykset	-2	-25
Käyvän arvon muutokset	-25	34
Kirjanpitoarvo 31.12.	155	183

Myyntivoitot tuloslaskelmassa 124

Vuoden 2006 myyntivoitto koskee Assa Abloy AB:n osakkeiden myyntiä.

MEUR	2007		2006	
	Hankintameno	Markkina-arvo	Hankintameno	Markkina-arvo
Osakkeet				
Sampo Oyj	4	34	4	39
Assa Abloy AB	18	100	18	120
Noteeratut osakkeet	22	134	22	158
Muut osakkeet	21	21	24	24
Osakkeet yhteensä	43	155	46	183

16. Vaihto-omaisuus

MEUR	2007	2006
Aineet ja tarvikkeet	545	416
Keskeneräiset tuotteet	399	316
Valmiit tuotteet ja tavarat	51	74
Maksetut ennakot	86	31
Yhteensä	1 081	837

17. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

2007	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitus- varat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käypä arvo
MEUR						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat			155		155	155
Myytävissä olevat sijoitukset						
Korolliset sijoitukset		12			12	12
Muut saamiset		7			7	7
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Korolliset saamiset		2			2	2
Myyntisaamiset		874			874	874
Muut saamiset	26	20			46	46
Rahavarat	296				296	296
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	322	915	155		1 392	1 392
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				245	245	245
Korolliset velat						
Muut velat				3	3	3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				38	38	38
Korolliset velat				348	348	348
Ostovelat				21	23	23
Muut velat	2					
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	2			655	657	657
2006						
MEUR						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat			183		183	183
Myytävissä olevat sijoitukset						
Korolliset sijoitukset		35			35	35
Muut saamiset		8			8	8
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Korolliset saamiset		1			1	1
Myyntisaamiset		772			772	772
Muut saamiset	9	18			27	27
Rahavarat	179				179	179
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	188	834	183		1 205	1 205
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				205	205	205
Korolliset velat						
Muut velat				1	1	1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				66	66	66
Korolliset velat				271	271	271
Ostovelat				13	13	13
Muut velat						
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin				556	556	556

18. Muut saamiset

MEUR	2007	2006
Korot	1	1
Muut rahoituserät	29	17
Vakuutusmaksut	2	3
Vuokrajaksotukset	4	3
Projektijaksotukset	11	6
Muut siirtosaamiset	37	37
Lainasaamiset	16	9
Arvonlisäverosaamiset	57	40
Muut saamiset	51	42
Yhteensä	208	159
Pitkäaikaiset	7	8
Lyhytaikaiset	201	151

19. Rahavarat

MEUR	2007	2006
Rahat ja pankkisaamiset	274	164
Rahamarkkinasijoitukset	23	15
Yhteensä	296	179

20. Laskennalliset verot

MEUR	2007	2006
Laskennalliset verosaamiset		
Vahvistetut verotappiot	24	43
Eläkevelvoitteet	3	3
Varaukset	15	9
Sisäisten katteiden eliminointi	14	12
Muut väliaikaiset erot	15	19
Yhteensä	70	87
Laskennalliset verovelat		
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	16	10
Käyvän arvon muutokset	42	45
Muut väliaikaiset erot	23	19
Yhteensä	81	74
Laskennallinen nettoverovelka/saaminen	-11	13

31.12.2007 konsernilla oli kirjaamatta yhteensä 40 miljoonaa euroa (45) laskennallisia verosaamia, koska niiden toteutumiseen liittyy epävarmuutta. Pääosa niistä liittyy kertyneisiin tappioihin.

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden 2007 aikana

MEUR	1.1.2007	Tuloslaskelmaan kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	Muuntoerot	Yrityssostot	31.12.2007
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut verotappiot	43	-19				24
Eläkevelvoitteet	3					3
Varaukset	9	5				15
Sisäisten katteiden eliminointi	12	2				14
Muut väliaikaiset erot	19	-4				15
Yhteensä	87	-16		-1		70

Laskennalliset verovelat

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	10	3			3	16
Käyvän arvon muutokset	45		-3			42
Muut väliaikaiset verot	19	4				23
Yhteensä	74	7	-3		3	81

Laskennallinen nettoverosaaminen/velka

	13	-23	3	-1	-3	-11
--	----	-----	---	----	----	-----

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden 2006 aikana

MEUR	1.1.2006	Tuloslaskelmaan kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	Muuntoerot	Yrityssostot	31.12.2006
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut verotappiot	41	3				43
Eläkevelvoitteet	5	-2				3
Varaukset		9				9
Sisäisten katteiden eliminointi	11	1				12
Muut väliaikaiset erot	21	-2		-1		19
Yhteensä	78	10		-1		87

Laskennalliset verovelat

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	7	-4			7	10
Käyvän arvon muutokset	56	-5	-7			45
Muut väliaikaiset verot	16	4				19
Yhteensä	79	-5	-7		7	74

Laskennallinen nettoverovelka/saaminen

	-1	14	7	-1	-7	13
--	----	----	---	----	----	----

21. Eläkevelvoitteet

MEUR	2007	2006
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	20	23
Muut työsuhteen jälkeiset velvoitteet	25	30
Eläkevelvoitteet yhteensä 31.12.	45	53

Eläketurva perustuu kunkin maan lainsäädäntöön ja sopimuksiin. Suomessa eläketurva kuuluu suurimmaksi osaksi TEL-järjestelmän piiriin. Suurimmat etuuspohjaiset eläkejärjestelmät ovat käytössä Alankomaissa, Sveitsissä ja Iso-Britanniassa. Suurin osa etuuspohjaisista eläkejärjestelmistä on eläkesäätiöiden hallussa eivätkä niiden varat sisälly konsernin varoihin. Tytäryhtiöiden maksut eläkesäätiöille suoritetaan kunkin maan lainsäädännön ja käytännön mukaisesti. Valtuutetut aktuaarit ovat kussakin maassa suorittaneet etuuspohjaisiin eläkejärjestelmiin liittyvät vakuutuslaskelmat. Kuluneen vuoden aikana Hollannissa siirrettiin toinen etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä toimialakohtaiseen usean työnantajan eläkejärjestelmään, joka käsitellään maksupohjaisena eläkejärjestelyinä. Järjestelmään siirtyminen vähensi konsernin eläkevelvoitteita 87 miljoonalla eurolla, eläkevaroja 82 miljoonalla eurolla ja kirjaamattomia vakuutusmatemaattisia tappioita 5 miljoonalla eurolla.

Muut työsuhteen jälkeiset velvoitteet liittyvät pääosin Italiassa ja Ranskassa maksettaviin erorahoihin.

Etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden nykyarvon muutokset	2007	2006
Velvoitteet tilikauden alussa	307	293
Valuuttakurssimuutokset	-6	-4
Työsuoritukseen perustuvat menot	9	9
Korkomenot	8	8
Maksetut etuudet	-12	-11
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-5	10
Yrityssostojen/myyntien vaikutus ja muut muutokset	-89	3
Velvoitteet tilikauden lopussa	212	307

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset

Varojen käyvät arvot tilikauden alussa	295	292
Valuuttakurssimuutokset	-5	-5
Työnantajan suorittamat maksut	12	10
Maksetut etuudet	-12	-10
Varojen odotettu tuotto	9	8
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-2	-1
Yrityssostojen/myyntien vaikutus ja muut muutokset	-94	
Yhteensä	202	295
Kirjaamattomat varat	-5	-16
Varojen käyvät arvot tilikauden lopussa	197	279

Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	2007	2006
Kirjaamatta kauden alussa	-5	6
Kauden vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot vastuista	8	-10
Kauden vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot varoista	-2	-1
Yritysostojen/myyntien vaikutus ja muut muutokset	5	
Yhteensä	5	-5
Kirjatut vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot		
Kirjaamatta kauden lopussa	5	-5

Taseeseen merkityt etuuspohjaiset eläkevastuut, netto	20	23
---	----	----

Tuloslaskelman etuuspohjaiset eläkekulut		
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	9	9
Korkomenot	8	8
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-9	-8
Tappiot/voitot järjestelyn muutoksista	-1	
Tuloslaskelman kulut yhteensä	8	8

Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto	6	7
--	---	---

Velvoitteiden kehitys	2007	2006	2005
Etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden nykyarvo	212	307	293
Varojen käypä arvo	-202	-295	-292
Eläkejärjestelyjen kirjaamattomat velvoitteet	9	12	1

Vakuutusmatemaattiset oletukset 2007	Eurooppa	Muut
Diskonttaus korko (%)	3,0–5,9	2,0–10,0
Varojen odotettu tuotto (%)	4,0–7,8	2,5–10,0
Tuleva palkankorotusolettamus (%)	1,5–4,4	1,0–9,0

Vakuutusmatemaattiset oletukset 2006	Eurooppa	Muut
Diskonttaus korko (%)	3,0–5,1	2,0–10,0
Varojen odotettu tuotto (%)	4,0–6,9	2,5–10,0
Tuleva palkankorotusolettamus (%)	1,2–4,0	1,0–10,0

22. Emoyhtiön osakepääoma

Osakepääoma	A-osakkeiden lukumäärä	B-osakkeiden lukumäärä	Osakkeiden lukumäärä	Osakepääoma	Ylikurssi-rahasto	Yhteensä
1.1.2006	23 579 587	70 527 529	94 107 116	329	44	373
Optioilla merkityt osakkeet		1 447 236	1 447 236	5	14	19
31.12.2006	23 579 587	71 974 765	95 554 352	334	58	392
Optioilla merkityt osakkeet		415 209	415 209	1	3	4
31.12.2007	23 579 587	72 389 974	95 969 561	336	61	397

23. Optio-ohjelmat

Optioiden muutokset 2007	Optio-ohjelma 2001		Optio-ohjelma 2002		Yhteensä
	Optio-oikeudet	Optioiden perusteella osakkeita	Optio-oikeudet	Optioiden perusteella osakkeita	Optioiden perusteella osakkeita
1.1.2007	127 484	191 226	170 026	255 039	446 265
Osakemerkintään käytetty	127 482	191 223	149 324	223 986	415 209
31.12.2007	2	3	20 702	31 053	31 056

Johdon optio-oikeudet

Yhtiökokouksen 20.3.2001 tekemällä päätöksellä Wärtsilä-konsernin avainhenkilöstölle annettiin 1.500.000 optio-oikeutta, joilla voi merkitä Wärtsilän B-osakkeita. Osakkeiden merkintäaika alkoi 1.4.2003 ja päättyi 31.3.2007. Osakkeen merkintähinta alennetaan 25.5.2001 jälkeen ja ennen osakemerkintää mahdollisesti jaettavien ylimääräisten osinkojen määrällä. Optio-ohjelmassa oli mukana 78 henkilöä. Kaupankäynti vuoden 2001 optio-oikeuksilla alkoi Helsingin pörssissä 7.3.2005.

12.3.2002 kokoontunut yhtiökokous päätti toisesta optio-ohjelmasta konsernin avainhenkilöstölle. Optio-oikeuksien määrä on 800.000 kappaletta ja niillä voi merkitä Wärtsilän B-osakkeita. Osakkeiden merkintäaika alkoi 1.4.2004 ja päättyi 31.3.2008. Osakkeen merkintähinta alennetaan 17.5.2002 ja ennen osakemerkintää mahdollisesti jaettavien ylimääräisten osinkojen määrällä. Kaupankäynti vuoden 2002 optio-oikeuksilla alkoi Helsingin pörssissä 1.4.2004.

Wärtsilä Oyj Abp:n vuosien 2001 ja 2002 optio-ohjelmien ehtojen mukaan, mikäli yhtiö ennen osakemerkintää korottaa osakepääomaa rahastoannilla, muutetaan merkintäsuhdetta siten, että optio-oikeuksien nojalla merkittävien osakkeiden suhteellinen osuus osakepääomasta säilyy muuttumattomana. Näin ollen optioiden merkintähinta jaetaan 1,5:llä ja kaksi (2) optiota oikeuttaa merkitsemään kolme (3) Wärtsilän osaketta. Ylimääräisen osingon vaikutuksesta vuoden 2001 optio-ohjelman merkintähinnaksi tuli 14,60 euroa ja vuoden 2002 optio-ohjelman merkintähinnaksi tuli 7,40 euroa.

24. Arvonmuutosrahasto

MEUR	Rahavirran suojaukset	Muut johdannaiset	Myytäviksi olevat sijoitukset	Yhteensä
Käyvän arvon ja kirja-arvon ero 1.1.2006	-13	-1	212	198
Laskennallinen verovelka	3		-55	-51
Arvonmuutosrahasto 1.1.2006	-9	-1	157	147
Siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä	3		-81	-77
Käyvän arvon muutokset	45		34	79
Laskennallinen verovelka	-12		-9	-20
Arvonmuutosrahasto 31.12.2006	27	-1	101	128
Siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä	-13			-12
Käyvän arvon muutokset	36		-24	12
Laskennallinen verovelka	-8		6	-1
Arvonmuutosrahasto 31.12.2007	44	0	84	127

25. Varaukset

2007

MEUR	Oikeudenkäynnit	Takuuvaraukset	Ennakoidut tappiot	Uudellenjärjestelyvaraukset	Muut varaukset	Konserni 2007
Varaukset 1.1.2007	5	85	16	8	23	136
Kurssierot		-1				-1
Lisäykset	5	63	9		19	95
Käytetyt varaukset	-2	-40	-11	-2	-9	-63
Käyttämättömien varausten peruutukset			-1	-1	-1	-4
Varaukset 31.12.2007	7	107	12	6	31	164

Pitkäaikainen
Lyhytaikainen

25
139

2006

MEUR	Oikeudenkäynnit	Takuuvaraukset	Ennakoidut tappiot	Uudellenjärjestelyvaraukset	Muut varaukset	Konserni 2006
Varaukset 1.1.2006	5	67	16	17	16	121
Kurssierot		-1				-1
Lisäykset	1	62	20		15	98
Käytetyt varaukset	-2	-44	-19	-7	-6	-79
Käyttämättömien varausten peruutukset			-1	-1	-1	-3
Varaukset 31.12.2006	5	85	15	8	23	136

Pitkäaikainen
Lyhytaikainen

20
117

Konserniyhtiöt ovat vastaajina eräissä oikeudenkäynneissä, jotka liittyvät konsernin tavanomaiseen liiketoimintaan. Kyseiset oikeudenkäynnit koskevat muun muassa tuotevastuu- ja työsuhdeasioita sekä omaisuus- ja henkilövahinkoja. Konsernin periaatteisiin kuuluu varausten tekeminen kyseisten oikeudellisten vaateiden kattamiseksi, mikäli oikeudellinen vastuu voidaan kohtuullisella varmuudella olettaa toteutuvaksi.

26. Rahoitusvelat

2007

MEUR	Lyhytaikainen < 1 vuosi	Pitkäaikainen 1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta ¹	28	144	87	259
Rahoitusleasingvelat	3	8	3	13
Muut korolliset lainat	7			7
Korottomat lainat	1	2		3
Ostovelat	348			348
Muut velat	23			23
Yhteensä	411	153	90	654

¹Arvioidut korkokustannukset

2006

MEUR	Lyhytaikainen < 1 vuosi	Pitkäaikainen 1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	30	144	49	223
Rahoitusleasingvelat	2	7	2	11
Muut lainat	3	3		6
Korottomat lainat	1			1
Ostovelat	271			271
Muut velat	13			13
Yhteensä	320	154	51	525

Rahoitusvelkojen käyvät arvot esitetään liitetiedossa 17. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin.

27. Muut velat

MEUR	2007	2006
Projektitkulut	360	307
Henkilöstökulut	113	95
Korot ja muut rahoituserät	23	13
Muut siirtovelat	61	52
Arvonlisäverovelat	3	2
Muut velat	50	35
Yhteensä	608	504
Pitkäaikaiset	3	1
Lyhytaikaiset	605	503

28. Rahoitusinstrumentit

Konserni soveltaa suojauslaskentaa valuuttatermiineihin merkittävin osin.

MEUR	2007	2006
Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot		
Koronvaihtosopimukset	140	140
Valuuttatermiinit		
Transaktioriski	1 005	832
Muuntoriski	279	199
Valuuttaoptiot, asetetut		8
Valuuttaoptiot, ostetut	34	22
Yhteensä	1 458	1 201

Johdannaisinstrumenttien markkina-arvostukset

Koronvaihtosopimukset	2	3
Valuuttatermiinit		
Transaktioriski	21	6
Muuntoriski	1	
Yhteensä	24	9

Valuuttatermiinit eräännyvät seuraavan 12 kuukauden aikana. Koronvaihtosopimukset ovat euromääräisiä ja niiden keskimääräinen juoksuaika on 48 kuukautta.

Valuuttatermiinien ja -optioiden valuuttajakauma

MEUR	Transaktio- riski	Muunto- riski
Valuuttatermiinit		
USD	607	76
NOK	216	38
CHF	114	9
SGD	27	38
Muut	39	118
	1 005	279
Valuuttaoptiot		
USD	34	
Yhteensä	1 039	279

29. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

MEUR	Taseen velkamäärä	2007 Kiinnitykset	Taseen velkamäärä	2006 Kiinnitykset
Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi on annettu kiinteistökiinnityksiä				
Lainat rahoituslaitoksilta	3	3	3	4
Lainat eläkelaitoksilta	3	5	4	6
Muut vastuut	5	5	3	10
Yhteensä	11	13	10	20
Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi on annettu yritysikiinnityksiä				
Lainat rahoituslaitoksilta		3	3	3
Muut vastuut	4	5	6	18
Yhteensä	4	8	9	21
MEUR			2007	2006
Takaukset ja vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta			479	317
Leasingsopimusten mukaisten vuokrien nimellisarvot				
Seuraavan vuoden aikana maksettavat			16	12
Myöhemmin maksettavat			53	38
Yhteensä			69	50

Lisäksi konserni on taannut Oy Ovako Ab:n likvidointiin liittyvät mahdolliset vastuut.

32. Tytäryhtiöt

Yhtiön nimi	Kotimaa	Omistussuus %	Yhtiön nimi	Kotimaa	Omistussuus %
Wärtsilä Technology Oy Ab	Suomi	100,0	Wärtsilä de Mexico SA	Meksiko	100,0
Wärtsilä Finland Oy	Suomi	100,0	Wärtsilä Caribbean, Inc.	Puerto Rico	100,0
Wärtsilä Biopower Oy	Suomi	100,0	Wärtsilä Dominicana, Inc.	Dominikaaninen tasavalta	100,0
Wärtsilä Development & Financial Services Oy	Suomi	100,0	Wärtsilä Lanka	Sri Lanka	100,0
Wärtsilä Nederland B.V.	Alankomaat	100,0	Wärtsilä Guatemala S.A.	Guatemala	100,0
Wärtsilä Nederland Kruiningen B.V.	Alankomaat	100,0	Wärtsilä Latin America Ltd.	Bermuda	100,0
Wärtsilä Automation Nederland B.V.	Alankomaat	100,0	Wärtsilä Chile Ltda.	Chile	100,0
DTS-Zwolle B.V.	Alankomaat	100,0	Wärtsilä Ecuador S.A.	Ecuador	100,0
Wärtsilä Italia S.p.A.	Italia	100,0	Wärtsilä do Brasil Ltda.	Brasilia	100,0
Wärtsilä Switzerland Ltd.	Sveitsi	100,0	Wärtsilä Colombia S.A.	Kolumbia	100,0
Wärtsilä France S.A.S.	Ranska	100,0	Wärtsilä Peru S.A.	Peru	100,0
Wärtsilä Defence S.A.S.	Ranska	100,0	Wärtsilä Argentina S.A.	Argentiina	100,0
Whessoe S.A.	Ranska	100,0	Wärtsilä Venezuela, C.A.	Venezuela	100,0
Wärtsilä Propulsion Netherlands B.V.	Alankomaat	100,0	Wärtsilä Panama, S.A.	Panama	100,0
Wärtsilä-CME Zhenjiang Propeller Co. Ltd	Kiina	55,0	Wärtsilä Singapore Pte Ltd.	Singapore	100,0
Wärtsilä Propulsion (Wuxi) Co. Ltd.	Kiina	100,0	Total Automation Pte Ltd.	Singapore	100,0
Wärtsilä Danmark A/S	Tanska	100,0	Wärtsilä Vietnam Ltd.	Vietnam	100,0
Wärtsilä Sweden AB	Ruotsi	100,0	Wärtsilä China Ltd.	Hong Kong	100,0
Senitec AB	Ruotsi	100,0	Wärtsilä Engine (Shanghai) Co Ltd	Kiina	100,0
Wärtsilä Norway A/S	Norja	100,0	Wärtsilä Shanghai Services Ltd.	Kiina	100,0
Wärtsilä Ibérica S.A.	Espanja	100,0	Wärtsilä Korea Ltd.	Etelä-Korea	100,0
Wärtsilä Propulsion Spain S.A.	Espanja	100,0	Wärtsilä Taiwan Ltd.	Taiwan	96,7
Wärtsilä Portugal Lda.	Portugali	100,0	Wärtsilä Philippines Inc.	Filippiinit	100,0
Wärtsilä Deutschland GmbH	Saksa	100,0	PT. Wärtsilä Indonesia	Indonesia	100,0
SCHIFFKO GmbH	Saksa	100,0	Wärtsilä Australia Pty Ltd.	Australia	100,0
Wärtsilä BLRT Estonia Oü	Viro	51,7	Wärtsilä India Ltd.	Intia	98,2
Wärtsilä BLRT Services Klaipeda UAB	Liettua	51,0	Wärtsilä Pakistan (Pvt.) Ltd.	Pakistan	100,0
Deep Sea Seals Ltd	Iso-Britannia	100,0	Wärtsilä Bangladesh Ltd.	Bangladesh	100,0
Wärtsilä UK Ltd.	Iso-Britannia	100,0	Wärtsilä Power Contracting Saudi Arabia Ltd.	Saudi-Arabia	60,0
Whessoe Total Automation Ltd.	Iso-Britannia	100,0	Wärtsilä Gulf FZE	Yhdistyneet arabiemiirikunnat	100,0
McCall Propellers Ltd.	Iso-Britannia	100,0	Wärtsilä Ships Repairing & Maintenance LLC	Yhdistyneet arabiemiirikunnat	100,0
Electrical Power Engineering Ltd.	Iso-Britannia	100,0	Wärtsilä South Africa (Pty) Ltd.	Etelä-Afrikka	100,0
Wärtsilä Ireland Ltd.	Irlanti	100,0	Wärtsilä Eastern Africa Ltd	Kenia	100,0
Wärtsilä Polska Sp.z.o.o.	Puola	100,0	Wärtsilä West Africa S.A.	Senegal	100,0
Wärtsilä Greece S.A.	Kreikka	100,0	Wärtsilä Central Africa S.A.	Kamerun	100,0
Wärtsilä-Enpa A.S.	Turkki	51,0	Wärtsilä Japan Company Ltd	Japani	99,7
Wärtsilä Arab Mediterranean Power Ltd	Egypti	100,0	Chuwac Engineering Pte Ltd	Singapore	99,7
Wärtsilä Lips Inc.	USA	100,0	Wärtsilä Vostok LLC	Venäjä	100,0
Wärtsilä North America, Inc.	USA	100,0	Wärtsilä Azerbaijan LLC	Azerbaidzan	100,0
Wärtsilä Development & Financial Services Inc.	USA	100,0	Vulcan Insurance Ltd.	Iso-Britannia	100,0
Wärtsilä Operations, Inc.	USA	100,0			
Wärtsilä Canada Inc.	Kanada	100,0			

Osakeyhtiölain mukainen täydellinen luettelo sisältyy yhtiön virallisiin tilinpäätösasiakirjoihin.

33. Rahoitusriskit

Yleistä

Wärtsilä-konsernin keskitetyllä rahoitustoiminnolla on kaksi päätehtävää. Se hankkii riittävästi rahoitusta konsernin tarpeisiin kilpailukykyisellä hinnalla. Rahoitustoiminnon tehtäviin kuuluu myös tunnistaa ja arvioida konsernin rahoitusriskit sekä tehdä konserniyhtiöiden tarvitsemat suojaukset.

Tarkoituksena on suojautua rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta heilahteluilta sekä minimoida valuutta-, korko-, likviditeetti- ja luottoriskien vaikutus konsernin kassaan, tulokseen ja omaan pääomaan.

Wärtsilän riskienhallintapolitiikka on hyväksytty yhtiön hallituksen. Rahoitusriskien suojausinstrumentteina käytetään vain sellaisia instrumentteja, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan luotettavasti seurata.

Valuutariski

Valuuttaposition seurataan liiketoimintojen tasolla ja ne yhdistetään ja suojataan konsernitason tasolla. Kaikki kiinteähintaiset osto- ja myyntisopimukset suojataan. Tulevat kaupalliset avoimet valuuttayli- ja alijäämät arvioidaan liiketoiminnon tasolla ja suojausten tasosta päättää johtokunta. IFRS:n mukaista suojauslaskentaa sovelletaan valtaosaan edellä mainittujen erien suojauksista. Suojaukset kattavat aikajakson, joka mahdollistaa myyntihintojen ja kustannusten sopeuttamisen uudella valuuttakurssitasolla. Suojausten pituudet vaihtelevat konserniyhtiöillä kuukaudesta kahteen vuoteen. Konserni suojaa myös taseessa olevat valuuttamääräiset erät kuten valuuttamääräiset myyntisaamiset ja ostovelat. Valuuttakurssien mahdollisiin muutoksiin liittyen konserni ei odota merkittäviä valuuttakurssitappioita vuodelle 2008. Vuonna 2007 69% myynnistä ja 65% operatiivisista kuluista oli euromääräisiä. Konsernin tulokseen ja kilpailukykyyn vaikuttavat välillisesti myös pääkilpailijoiden kotivaluutat: USD, GBP, JPY sekä KRW.

Konsernissa käytetyt valuuttasuojainstrumentit, näiden nimellismäärät sekä valuuttajakauma on eritelty liitetiedossa 28.

Koska Wärtsilällä on tytäryhtiöitä euroalueen ulkopuolella, on konsernin oma pääoma alttiina valuuttakurssien vaihteluille. Vuoden 2007 lopussa Wärtsilän euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden nettovarallisuuden arvo oli 359 milj. euroa, josta 271 miljoonaa euroa oli suojattu. Nettosijoitusten suojausten tehon osuus ei ollut merkittävä.

IFRS:n mukaista suojauslaskentaa on sovellettu 832 miljoonan euron arvosta valuuttatermiineihin. Vuoden 2007 aikana on rahavirtasuojauksen käypien arvojen muutoksia kirjattu omaan pääomaan 36 milj. euroa. Omasta pääomasta on vuoden aikana kirjattu tuloslaskelmaan 17 milj. euroa myynnin tai ostojen oikai-

Valuuttajakauma 2007

	Liikevaihto	Liike-toiminnan kulut
Euroalue	69%	65%
USD	13%	8%
NOK	3%	6%
CHF	2%	4%
Muu EU	3%	4%
SGD	2%	2%
Muut	9%	10%
	100%	100%

suna. Rahavirtasuojauksen tehon osuus 1 milj. euroa on kirjattu rahoituseriin.

Korkoriski

Wärtsilä-konsernin korkoriski muodostuu pääasiallisesti nettomääräisen lainasalkun arvonnäytöistä (hintariski) sekä korkojen vaihtelusta (vaihtuvakorkoisten lainojen koronmuutokset). Wärtsilä suojaa korkorisikinsä johdannaisilla kuten koronvaihtosopimuksilla, futuureilla sekä optioilla. Näiden johdannaisten markkina-arvojen muutokset kirjataan suoraan tuloslaskelmaan. Korkoriskejä seurataan mittaamalla jatkuvasti rahoitusinstrumenttien markkina-arvoja sekä tekemällä herkkyysohjelmia.

Korollinen velka oli vuoden 2007 lopussa 283 milj. euroa (270). Keskimääräinen korkosidonnaisuus-aika 7 kuukautta (10). Muuta lainoihin liittyvää tietoa annetaan liitetiedoissa 17 ja 26. Vuoden 2007 lopussa yhden prosenttiyksikön suuruinen yhdensuuntainen lasku/nousu korkokäyrässä olisi aiheuttanut 3 miljoonan euron lisäyksen/vähennyksen nettovelkasalkun arvoon (m.l. johdannaiset).

Wärtsilä hajauttaa korkoriskejään ottamalla sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoista velkaa. Vaihtuvakorkoisen velan suhde koko velkasalkkuun saa vaihdella 30 ja 70 prosentin välillä. Vuoden 2007 lopussa vaihtuvakorkoisen velan osuus koko velkasalkun määrästä oli 39%, kun johdannaissopimukset otetaan huomioon. Yhden prosenttiyksikön suuruinen korkotason muutos aiheuttaisi 1 miljoonan euron muutoksen velkasalkun seuraavan vuoden korkokuluun (m.l. johdannaiset).

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriski

Wärtsilä varmistaa aina riittävän likviditeetin tehokkaalla kassanhallinnalla sekä riittävillä vahvistetuilla ja vahvistamattomilla luottolimiiteillä.

Tämänhetkiset rahoitusohjelmat sisältävät:

- Vahvistettuja luottolimiittisopimuksia määrältään 375 milj. euroa.
- Suomalaisia yritystodistusohjelmia määrältään 600 milj. euroa.

Pitkäaikaisten lainojen keskimääräinen takaisinmaksuaika on 49 kk ja vahvistettujen luottolimiittien keskimääräinen takaisinmaksuaika on 29 kk.

Konsernin likviditeetti on hyvä. Rahavarat olivat vuoden lopussa 296 miljoonaa euroa ja käyttämättömiä vahvistettuja luottolimiittisopimuksia oli 375 miljoonaa euroa sekä mittavat yritystodistusohjelmat. Jälleerahoitusriskiä minimoidaan lainojen tasapainoisella eräntymisellä sekä riittävän pitkällä laina-ajolla.

Luottoriski

Kaupalliseen toimintaan liittyvien luottoriskien hallinta on osa liiketoiminta-alueiden ja konserniyhtiöiden toimintaa. Suuriin kauppoihin ja projektirahoitukseen liittyvät luottoriskit pyritään rajoittamaan siirtämällä riskejä pankeille, vakuutusyhtiöille ja vientitakuulaitoksille. Yhtiöllä oli vuoden 2007 lopussa pitkäaikaisia toimitusluottosaatavia 1 milj. euroa. Kohteet sijaitsevat pääosin kehittyvissä maissa. Toimitusluottoista ei ole kirjattu luottotappioita.

Wärtsilällä on myymästään Oy Ovako Ab:n osuudesta kaupahintasaatavia uusilta omistajilta yhteensä 13 milj. euroa, jotka eräänntyvät 5 vuoden aikana.

Likvidien varojen sijoittamiseen ja rahoitusinstrumenttien kaupankäyntiin liittyviä luottoriskejä minimoidaan asettamalla luottorajat vastapuolille sekä tekemällä sopimuksia vain johtavien koti- ja ulkomaisten pankkien ja rahoituslaitosten kanssa.

Konserniyhtiöt sijoittavat kaikki kassavaransa konsernin rahoitustoiminnon tileille (Wärtsilä Group Treasury), mikäli paikallinen lainsäädäntö ja keskuspankin säännöt sallivat sen. Konsernin varat sijoitetaan instrumentteihin, joilla on riittävä likviditeetti (lyhytaikaiset pankkitalletukset tai suomalaiset yritystodistukset) ja luotto-luokitus (vähintään yksi-A tai konsernin talous- ja rahoitusjohtajan erikseen hyväksymä sijoitus). Wärtsilä Group Treasury seuraa jatkuvasti kyseisiä sijoituksia eikä näistä odoteta luottotappioita.

Myyntisaamisten ikäjakauma

MEUR	2007		2006	
	Myynti- saamiset	joista luotto- tappioksi kirjattu	Myynti- saamiset	joista luotto- tappioksi kirjattu
Erääntymättömät saamiset	520		475	
1–30 päivää erääntyneet	148		101	
31–180 päivää erääntyneet	149	2	130	1
181–360 päivää erääntyneet	31	3	38	3
Yli vuoden erääntyneet	44	13	45	13
Yhteensä	892	18	788	16

Vuonna 2007 tuloslaskelmaan kirjattiin luottotappioita 11 miljoonaa euroa.

Osakehintariski

Wärtsilällä on sijoituksia julkisesti noteerattuihin yhtiöihin (liitetieto 15). Sijoitusten markkina-arvo vuoden 2007 lopussa oli 134 milj. euroa.

Wärtsilällä on osakesijoituksia 16 milj. euroa voimalaitosyhtiöihin, jotka sijaitsevat pääosin kehittyvissä maissa. Kyseisten yhtiöiden tuloskehitys on ollut hyvä ja vastannut odotuksia.

Pääomarakenteen hallinta

Wärtsilän päämääränä on varmistaa vahva pääomapohja ylläpitääkseen sijoittajien ja luotonantajien luottamuksen sekä kehittääkseen toimintaansa. Pääomaksi määritellään oma pääoma mukaan lukien vähemmistöosuus ja netotettu korollinen lainapääoma. Wärtsilän tavoitteena on 35–40%:n omavaraisuusaste ja konsernin osinkopolitiikan mukaan osingon tulee olla 50% operatiivisesta tuloksesta per osake.

MEUR	31.12.2007	31.12.2006
Taseen loppusumma	3 749	3 188
Saadut ennakot	-860	-572
	2 889	2 616
Oma pääoma yhteensä	1 325	1 230
Omavaraisuusaste %	45,9%	47,0%
Osana pääomarakenteen hallintaa seurataan myös nettovelkaantumisasetta:		
Pitkäaikaiset korolliset velat	245	205
Lyhytaikaiset korolliset velat	38	66
Rahavarat	-296	-179
	-13	91
Lainasaamiset	-14	-36
Korollinen lainapääoma, netto	-27	55
Nettovelkaantumisasaste	-0,01	0,07